M.A. F.Y. (Marathi) (Choice Based) Regular Semester 2016 Semester - I

MAMRCBCS102 : Core II - Sahitya Shatra Bhag - I

वाङ्मय पारंगत : साहित्यशास्त्र - भाग 1

P. Pages : 2 **GUG/W/16/8002**

Time : Three Hours

* 5 0 1 4 *

Max. Marks : 80

---

1. साहित्य म्हणजे काय? साहित्याची व्याप्ती व वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. **15**

किंवा

साहित्याच्या विविध प्रयोजनांचा सविस्तर आढावा घ्या.

2. साहित्यमूल्ये व जीवनमूल्ये यांच्यातील परस्परसंबंधाचे साधार विवेचन करा. **15**

किंवा

शैलीविज्ञानाचे स्वरुप स्पष्ट करुन वाङ्मय समीक्षाशास्त्रातील त्याचे स्थान स्पष्ट करा.

3. भारतीय साहित्यशास्त्राचा उगम व विकासाचा परामर्श घ्या. **15**

किंवा

शब्दाच्या ठिकाणी असणाऱ्या 'अभिधा-शक्तीचे' स्वरुप विशद करुन सांगा.

4. भरतमुनीचे 'रससूत्र' सांगून रसनिष्पतीची प्रक्रिया सोदाहरण स्पष्ट करा. **15**

किंवा

अभिनवगुप्ताने सांगितलेली रसविघ्ने सविस्तर स्पष्ट करा.

munotes.in

5. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

अ) टीपा लिहा **कोणत्याही दोन.** **10**

1) साहित्यातील सेंद्रियत्व.

2) साहित्य आणि समाजजीवन.

3) लक्षणा शब्दशक्ती.

4) शृंगाररस.

ब) योग्य पर्याय निवडून उत्तरे लिहा (प्रत्येकी एक गुण). **10**

1) ध्वनीला काव्याचा आत्मा कोणी म्हटले.

अ) रुद्रट ब) आनंदवर्धन

क) दण्डी ड) भामह

2) मुख्यार्थापेक्षा अधिक अर्थ प्रतीत करुन देणाऱ्या शक्तीला काय म्हणतात.

अ) अभिधा ब) लक्षणा

क) व्यंजना ड) अभिधामूल व्यंजना

3) 'नाट्यशास्त्र' ह्या ग्रंथाचा कर्ता कोण आहे.

अ) मम्मट ब) भरत

क) श्रीशंकुक ड) रुद्रट

4) 'रसात्मक वाक्य काव्यम्' अशी काव्याची व्याख्या कोणी केली.

अ) अभिनवगुप्त ब) भट्टनायक

क) विश्वनाथ ड) राजशेखर

5) 'रसविमर्श' ग्रंथाचे लेखक कोण आहे.

अ) प्रा. रा. श्री. जोग ब) डॉ. के. ना. वाटवे

क) प्रा. द. के. केळकर ड) प्रा. श्री. के. क्षीरसागर

6) साहित्यातून व्यक्त होणाऱ्या अनुभव विशेषांची संख्या किती.

अ) सहा ब) पाच

क) चार ड) तीन

7) कॅथार्सिस म्हणजे विरेचन असा शब्दप्रयोग कोणी केला.

अ) वॉरेन ब) ॲरिस्टॉटल

क) प्लेटो ड) मिल्टन

8) 'शैली म्हणजे व्यक्तिमत्वाचे प्रतिबिंब' असे कोणी म्हटले आहे.

अ) लॉँजिनस ब) गिबन

क) ब्युफॉ ड) मिडलटन मरे

9) 'अभिनव काव्यप्रकाश' या ग्रंथाच्या लेखकाचे नाव सांगा.

अ) प्रा. दि. के. बेडेकर ब) प्रा. रा. श्री. जोग

क) डॉ. मा. गो. देशमुख ड) डॉ. ग. त्र्य. देशपांडे

10) 'शब्द आणि अर्थ यांचे साहित्तव म्हणजे काव्य' ही व्याख्या कोणी केली.

अ) दण्डी ब) भामह

क) वामन ड) कुंतक

****

munotes.in